



## Filosofie školy ZŠ Dubné

1. Moderní vesnická škola
2. Etický kodex školy
3. Filosofie výuky v ZŠ Dubné
  - 3.1. Zásady výuky
  - 3.2. Pravidla hodnocení žáků
4. Výchovná opatření

# 1 Moderní vesnická škola

Slogan „moderní vesnická škola“, kterým se ZŠ a MŠ Dubné definuje od roku 2013, dobře vyjadřuje základní charakter a strategické směřování školy, která je moderní nejen svým vybavením, ale rovněž přístupem ke vzdělávání pro 21. století, a která je současně svým komunitním charakterem a okolním prostředím stále ryze vesnickou školou.

## 1.1 ZŠ a MŠ Dubné jako moderní škola

Od roku 2013 došlo k významné materiální modernizaci školy, kromě vybavení učeben interaktivní technologií a kompletní elektronizací administrativy školy byla modernizována počítačová učebna, vybudovány a vybaveny žákovské dílny, pořízeno vybavení pro 3D tisk a robotiku, ale došlo také k rozšíření celého areálu školy přístavbou samostatné budovy školy, rozšířením mateřské školy, kompletní rekonstrukcí budovy školní družiny a přístavbou nové tělocvičny. V celém areálu došlo stavebními úpravami ke snížení energetické náročnosti zateplením budov a instalací rekuperačních jednotek.

Od roku 2020 intenzivně pracujeme na modernizaci vzdělávacího procesu, která zdaleka nespočívá jen ve využití moderních výukových technologií, ale především v zavádění moderních metod výuky postavených na konstruktivistických metodách, aktivizaci žáků a rozvoji jejich kompetencí pro život v moderní společnosti. Součástí procesu je úprava systému hodnocení žáků a důraz na využití formativního hodnocení.

Samotnou kapitolou je školní stravování, které prošlo modernizací nejen v materiální oblasti, ale především v koncepci přípravy kvalitní zdravé stravy a pojetí školního stravování jako součásti výchovně-vzdělávacího procesu.

## 1.2 ZŠ a MŠ Dubné jako vesnická škola

Naši školu charakterizuje úzké propojení s obcí a její komunitou. Kromě pravidelných akcí pro veřejnost a propojování života školy s životem v obci se zaměřujeme na spolupráci s místními subjekty a seznamujeme děti a žáky s aspekty vesnického života.

K vesnickému charakteru školy přispívá také okolní přírodní prostředí, ve kterém se část výuky odehrává.

Rovněž v oblasti školního stravování využíváme v nejvyšší možné míře místní dodavatele kvalitních surovin.

## 2 Etický kodex školy

Etický kodex vstoupil v platnost v červnu 2023 a upravuje základní pravidla vzájemného chování všech účastníků, kteří se ve škole setkávají.

Mottem Etického kodexu je zlaté pravidlo etiky: **Jednáme s ostatními tak, jak chceme, aby ostatní jednali s námi.**

Etický kodex upravuje pravidla chování v sedmi konkrétních oblastech:

Oblast	Pravidla
1) Zásady etického chování vůči dětem a žákům	<ol style="list-style-type: none"> <li>S dětmi a žáky jednáme tak, jak chceme, aby nadřízení jednali s námi.</li> <li>Ctíme individualitu každého dítěte/žáka.</li> <li>S dětmi a žáky komunikujeme respektujícím a důstojným způsobem, neponižujeme je a nepoužíváme fyzické ani psychické násilí, nekřičíme na ně.</li> <li>Nepodléháme předsudkům a „haló efektu“.</li> <li>Nevystavujeme děti cíleně ponižujícím situacím před kolektivem.</li> <li>Informace o dětech si předáváme mimo doslech žáků.</li> <li>Nezneužíváme nerovného postavení vůči žákům.</li> <li>Při výuce si neutahujeme z dětí, ani z jejich školního výkonu.</li> <li>Pedagogickou práci vykonáváme s největší zodpovědností, v nejvyšší kvalitě a v souladu s nejnovějšími poznatky našeho oboru.</li> </ol>
2) Zásady etického chování při řízení lidí	<ol style="list-style-type: none"> <li>Vedoucí pracovník je součástí svého týmu, své podřízené pracovníky vnímá jako kolegy a spolupracovníky.</li> <li>Principem vedení lidí je vzájemná důvěra.</li> <li>Jako vedoucí pracovníci jednáme se svými podřízenými s respektem a slušně, zajímáme se o jejich názory, ctíme odlišnost těchto názorů, respektujeme znalosti a zkušenosti ostatních pracovníků.</li> <li>Direktivní rozhodování z pozice formální moci je až nejkrajnějším řešením, pokud to situace dovoluje, rozhodujeme vždy demokraticky a své podřízené do rozhodování v nejvyšší možné míře zapojujeme.</li> <li>Konflikty na pracovišti řešíme nestranně, vždy vyslechneme všechny zapojené strany, rozhodujeme empaticky.</li> <li>Případná disciplinární řízení probíhají důstojně a neveřejně, vždy se zajímáme o pohled druhé strany a hledáme společně cestu ke zlepšení, kterou upřednostňujeme před trestem.</li> </ol>
3) Zásady etického chování vůči rodičům	<ol style="list-style-type: none"> <li>Rodiče dětí a žáků vnímáme jako partnera ve vzdělávání a výchově, který má právo zúčastňovat se života ve škole.</li> <li>S rodiči komunikujeme slušně a respektujícím způsobem bez ohledu na jejich postavení a vzdělání.</li> <li>Stížnosti rodičů a jednání s rozčileným rodičem vyřizujeme v klidu a empaticky, nebereme si případné útoky osobně, vyslechneme si obsah stížnosti a společně usilujeme o nalezení řešení. V případě potřeby přizveme vedení školy nebo školního psychologa.</li> </ol>



4) Zásady etického chování vůči veřejnosti a okolí školy	19. Jsme si vědomi toho, že práce ve škole je spojena s vyšším morálním závazkem a opuštěním pracoviště nepřestáváme být pracovníkem školy. 20. Každý kontakt pracovníka školy s veřejností je současně reprezentací školy. Jednáme proto vždy slušně a společensky akceptovatelným způsobem.
5) Zásady vzájemného etického chování zaměstnanců	21. Ctíme dobré mezilidské vztahy, které vycházejí z čestného a slušného vzájemného jednání. 22. Respektujeme právo ostatních spolupracovníků na rozdílný názor, respektujeme jejich zkušenosti a znalosti. 23. Základem naší činnosti je týmová spolupráce napříč celou organizací, osobní sympatie neovlivňují kvalitu profesionální spolupráce. 24. Nepodporujeme intrikaření na pracovišti a pomluvy pracovníků.
6) Zásady etického chování zaměstnanců vůči škole	25. Jako zaměstnanci školy jsme vůči ní loajální. 26. Vyvarujeme se jednání, které by mohlo poškodit dobré jméno školy. 27. Své výhrady vyjadřujeme zásadně v interní diskuzi. 28. Svými podněty usilujeme o zlepšování kvality naší práce i vnitřní kultury. 29. Podněty a připomínky podáváme svému nadřízenému pracovníkovi bezodkladně po zjištění. 30. Svou práci vykonáváme v nejvyšší možné kvalitě a zodpovědně, neustále se vzděláváme a vyhledáváme nové trendy, přijímáme změny a aktivně se podílíme na rozvoji školy.
7) Zásady etického chování vůči zástupcům veřejných a kontrolních orgánů	31. Zástupcům veřejných orgánů poskytujeme maximální součinnost, komunikujeme slušně a s úctou, poskytujeme veškeré potřebné údaje, mají-li na ně právo. 32. Kontrolní orgány plní své povinnosti, případné výhrady nejsou osobním útokem a není nutné reagovat afektovaně. 33. Kontrolní orgán má omezené možnosti poznávání vnitřního prostředí školy a snadno podlehne zkreslenému vnímání. Pomáháme jim vidět to nejlepší a reprezentovat při kontaktu s nimi naši školu.

Etický kodex je pro pracovníky školy závazný, podněty na jeho porušení přijímá školní psycholog nebo přímý nadřízený, případně ředitel školy a případné přestupky se řeší jako porušení pracovních povinností.

## 3 Filosofie výuky ZŠ Dubné

### 3.1 Zásady výuky

Obsah výuky detailně popisuje Školní vzdělávací program školy (ŠVP). Ten vychází z platného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV).

Základními principy, kterými se řídí výuka v Základní škole Dubné jsou:

1. Cílem výuky je osobní rozvoj žáka. Učitel neučí učivo, ale pomocí učiva rozvíjí kompetence, dovednosti a postoje – buduje pozitivní vztah ke svému oboru.
2. Učitel hledá cesty individualizace výuky s ohledem na zájem a preference žáka a využívá diferenciaci výuky s ohledem na obtížnost úloh a možnosti žáka.
3. Učitel využívá pestré výukové metody, v maximální míře nahrazuje frontální výuku a výklad, protože si je jako odborník ve svém oboru vědom, že jde o nejméně efektivní výukové metody s ohledem na kvalitu osvojených znalostí a kompetencí.
4. Namísto pasivního předávání znalostí učitelem je žák veden k samostatnosti, aktivitě a tvořivosti.
5. Učitel zařazuje formy kooperativní výuky a vzájemného učení, které jsou nejen didakticky efektivní, ale také rozvíjí sociální kompetence žáků.
6. Domácí úkoly nesmí diskriminovat žáky s nedostatečně podpurným domácím prostředím, v případě procvičovacích úkolů musí forma úkolů poskytovat žákovi okamžitou zpětnou vazbu (např. využití výukového softwaru). Učitel upřednostňuje domácí úkoly dobrovolné, motivační, zvládnutelné na konkrétní úrovni žáka, propojující školní učivo s reálným životem.

### 3.2 Pravidla hodnocení žáků

Podrobná pravidla a formy hodnocení žáků jsou zpracovány v dokumentu Pravidla hodnocení chování a vzdělávání žáků, který je součástí Školního řádu školy a kde jsou podrobněji popsány i základní principy hodnocení žáků.

Mezi ty nejdůležitější principy, kterými se hodnocení na ZŠ Dubné řídí, jsou:

- 1) Hodnocení je individualizované, nesrovnává žáky mezi sebou.
- 2) Hodnocení zohledňuje možnosti a individuální předpoklady každého žáka.
- 3) Učitel využívá formativní hodnocení minimálně ve stejné míře jako hodnocení sumativní<sup>1</sup>.
- 4) Hodnocení žáků není pouhým prostředkem výchovy, ale rovněž jejím cílem – je proto kladen důraz rovněž na rozvoj sebehodnocení, vzájemného hodnocení žáků a hodnocení výuky žáky.

- 
- <sup>1</sup> **Formativní hodnocení** je takové, které pracuje s chybou a netrestá jí, z toho důvodu musí být procesní (hodnotí proces, ne výsledek) a musí poskytovat zpětnou vazbu (ideálně formou vzájemného vrstevnického hodnocení). Klasifikace při formativním hodnocení může být nanejvýš ve formě „1 nebo nic“ apod. Výstupem v rámci formativního hodnocení může být i klasická písemná práce, ale namísto strhávání bodů za chyby se s chybami dál pracuje a výslednou známkou je 1 (splnil všechna kritéria) nebo nic (nesplnil některé kritérium). Výsledek „nesplnil“ se také zaznamenává a zohledňuje se při hodnocení postoje žáka k předmětu.
  - **Sumativní hodnocení** hodnotí úroveň dosažení očekávaného výstupu na dané úrovni. Klasifikace v rámci sumativního hodnocení může obecně nabývat hodnot 1 – 5 (resp. 100 – 0), může být řešeno formou slovního hodnocení, kritériálního hodnocení aj.



- 5) Učitelé nedávají žákům velké čtvrtletní a pololetní písemné práce, zkoušení u tabule využívají jen v mimořádných případech s přihlédnutím k individuálním potřebám žáka, zbytek třídy přitom pouze pasivně nesleduje, ale pracuje na vlastním zadání.
- 6) Hodnocení je důležitým nástrojem vytváření příznivého sociálního, emocionálního i pracovního klima založeného na účinné motivaci.
- 7) Princip hodnocení je založen na základním předpokladu, že pozitivní motivace je vždy mnohem účinnější než negativní působení opírající se o potenciální hrozby či zastrašování.
- 8) Hodnocení je didakticky informativní – přináší informace, které podpoří žáka při učení a posílí jeho motivaci k němu.
- 9) Hodnocení ve výuce je pestré, učitel využívá kromě klasifikace (známky nebo body) dovedností body hodnotící měkké dovednosti žáků, slovní hodnocení, kritériální hodnocení, hodnocení ve formě splnil/nesplnil a další alternativní způsoby hodnocení.
- 10) Výsledná klasifikace v pololetí není aritmetickým průměrem průběžné klasifikace, ale vychází z vyhodnocení úrovně dosažení očekávaných výstupů, aktivity žáka, jeho přístupu k předmětu, dodržování termínů atd.

#### 4 Výchovná opatření

Hodnocení chování a formální systém kázeňských opatření popisuje dokument Pravidla hodnocení chování a vzdělávání žáků, který je součástí Školního řádu ZŠ. Učitel si je vědom, že formální výchovná opatření mají omezený výchovný efekt, kromě spravedlivého a transparentního udělování výchovných opatření v souladu s pravidly hodnocení proto využívá rovněž další alternativní formy výchovných opatření respektující principy Etického kodexu, které mají významnější pedagogický efekt.

Učitel nevyužívá pouze negativní výchovná opatření trestající nevhodné projevy chování, ale také pozitivní výchovná opatření posilující způsoby chování žádoucí.

Zá účelem řešení výchovných problémů ve škole, prevence a ochrany žáků před negativními jevy bylo zřízeno Školní poradenské pracoviště, jehož činnost je popsána Směrnicí o činnosti školního poradenského pracoviště. Ta rovněž definuje případy, kdy je řešení v kompetenci třídního učitele a které případy přebírá tým školního poradenského pracoviště.

V Dubném, 29. 8. 2024

PhDr. Václav Meškan, Ph.D, MBA.

ředitel školy